

הרב חיים ויסברג

רבנים בחזית

430 הרבנים הצבאיים שנמצאים בחזית הלחימה הם כיום הגרסה העדכנית לארון הברית שהיה יוצא עם הלוחמים לשדה הקרב. סרן (במילואים) הרב אבי גולדברג ורס"ר חזקיהו גיא שבתאי הי"ד שנפלו בקרב בדרום לבנון היו סמל ומופת לכך

ההלוויות הצבאיות והאזכרות בבתי העלמין. לא מכבר ביצעו את נפילתם של הרב הצבאי סרן (במילואים) הרב אבי גולדברג ורס"ר חזקיהו גיא שבתאי הי"ד בקרב בדרום לבנון, שבו נפלו לוחמי המילואים שאול מויאל, גלעד אלמליח, עמית חיות ואליאב עמרם אביטבול הי"ד. הרב אבי שימש כרב גדוד 8207 בחטיבת אלון, וגיא הוצב בגדוד סרכו רבנות לאחר שביקש לשרת במילואים ברבנות הצבאית ביחידה קרבית. הם נכנסו לזירת הלחימה כדי לטפל בחללי הגדוד, וספגו בעצמם פגיעה קטלנית מאש האויב. הרב אבי נהרג עוד בקרב עצמו, ואילו גיא נלחם על חיו בשבועיים נוספים בבית החולים. כל חבריהם, מפקדיהם והחיילים שלחמו לצידם של הרב אבי ושל גיא ראו בהם דמויות מופת שהיו חזרות אהבת ישראל. הליווי שליוו את הלוחמים, הדאגה להם, חיזוק רוחם ונפילתם לצידם - ייזכרו לדורות. חלל עצום נפער בתוכנו עם אובדנם של הרב אבי גולדברג וחזקיהו גיא שבתאי, ועם אובדנו של סרן רפאל קאדורס, רכז רבנות בגדוד 5030 בחטיבת אלון, שנפל לפני חצי שנה בחזית הצפון, שהיו שלושתם מטובי המשרתים ברבנות הצבאית. מי ייתן ונשאב רסיסי נחמה מדרכם בקודש ומהלכותיהם הנפלאות. הם התירו לנו את הציור להמשיך בשליחותנו, להניף מעלה את לפיד עוז הרוח ולשמש כארון ברית ה' ההולך לפני המהמה. בדמיך חי!

הכותב הוא אלוף משנה, ראש מחלקת הרבנות הצבאית

כך משיבים הרבנים על שאלות הלכתיות שמגיעות מן השטח, מארגנים את סדרי התפילה והקריאה בתורה, מפקחים על כשרות המזון, מספקים תשמישי קדושה ועוד. במידה רבה הרב הצבאי משמש כרב קהילה. עליו להכיר את כל אנשי יחידתו, ללוות אותם באירועים משמחים שהם חלק ממועגל החיים, לתמוך בהם ברגעים קשים, לחזק את אחדות השורות ולהעניק את האחוזה הפנימית. בצה"ל משרתים חיילים מרקעים שונים עם דעות ואמונות שונות. אך המטרה אחת היא: הבטחת ביטחון ישראל. נתרחק אפוא מן המפריד והמפלג, ונתרכז במטנה המשותף הרחב. באופן זה נהפוך את אנשי היחידה לאגרוף פלדה שמכה קשות בדורשי רעתנו.

עיסוקם של הרבנים הצבאיים בדאגה לחיים אינו בא על חשבון מלאכת הקודש של הטיפול במתים. אנו מצויים להביא את הנפילים לקבר ישראל במלוא הכבוד והרגשות. זהו חסד של אמת עם הנפילים, ואף עם בני משפחותיהם הדואבים. היבט משלים הוא העצמת חברה של הנפילים אפופי הכאב, בשעה שהשורות נחסרות. לנוכח האובדן יש לזקוף קומה ולהרבות רוח מחדש, בבחינת "כי נפילתי קמתי". אין צורך לומר שבמלחמה הנוכחית כל זה בא לידי ביטוי באופן מובהק, למן מתקפת הפתע בשבת שמחת תורה תשפ"ד ואילך, רבני הצבא טיפלו בנופלים בחרדת קודש. הגבורה, המסירות והמקצועיות ניכרו בהוצאת הנפגעים מאזורי הלחימה, ולא מעט פעמים תוך סיכון עצמי. מקומם של הרבנים לא נפקד גם נן

העצמת רוח הלוחמים, שמירה על קדושת המהמה וחזיון האמונה בצדקת הדרך - הרבנים הצבאיים. כרבים ממשירי המילואים בשנה האחרונה, יותר מ-430 רבני הצבא שגויסו מתחילת המלחמה השאירו מאחור את משפחותיהם והתייצבו לדגל. הם נמצאים עם הלוחמים בשטחי הכינוס, על קווי הגבול ובתוככי זירות הלחימה בעזה ובלבנון. תמיד מחוברים, תמיד קשובים לצורכי השטח, תמיד בחזית. לצה"ל יש את הלוחמים המעולים ביותר ואת הכלים המתאימים ביותר, וגם על צדקת הדרך במלחמתנו הקיומית אין עוררין. לצד זאת - לאורך חודשי מלחמה כה ארוכים ומאתגרים - החיזוק המתמיד של הרוח הלוחמת חשוב באותה מידה. כפי שלא ניתן להימנע כל העת - מבוקר עד ערב, יום אחר יום, חודש אחר חודש - באותה רמה של דריכות מבצעית, כך קשה לאחוז באותן עצמות רוח במשך יותר משנה.

בדיוק לשם כך קיימים הרבנים הצבאיים: הם מחברים את חיילינו ומפקדינו לשרשרת הדורות של עם ישראל, הם משיבים מותך שכנע פנימי על השאלה למה אנחנו כאן, והם מחזקים את ערכי הרעות והערבות ההדדית שלאורם אנו עושים הכול להתחזר את אחינו ואחיותינו החטופים הביתה. לגד עיניהם של הרבנים הצבאיים עומדת תפיסת כלל ישראל, ובו בזמן הם נמצאים שם גם בשביל החייל הדתי. לוחמינו הדתיים, ככל משרתי הצבא, מתמקדים במשימות המבצעיות, אלא שהם מבקשים להתחבר לעולמות תוכן תורניים ורוחניים. נוסף על

בתחילת ספר שמואל א' מתוארת מלחמתו של עם ישראל באויב הפלישתים. במערכה זו נלכד ארון הברית בשבי הפלישתים לאחר שהובא עם לוחמינו הקדומים לשדה המערכה. פרשנים רבים תוהים מדוע הובא ארון ברית ה' עם הלוחמים אל שדה הקרב. לכאורה מקומו של הארון צריך להיות במשכן, תחת אוהל ופרוכת, ולא בזירה של אש ודם. יתרה מכך, נפילת הארון גרמה מכה מורלית קשה לעמנו. מדוע אם כן לקחו מצביאינו את הסיכון והכניסו את הארון לליבת הלחימה? התשובה לשאלות אלו נרמזת בכתוב עצמו, כמה פסוקים קודם לכן, עם תיאור הגעשה במחנה הפלישתים ששומעים את קול התרועה המבשרת על הגיעו של ארון הברית למחנה ישראל. בוא הארון למלחמה הפיח רוח חיים בצבא ישראל, ובמקביל חולל בהלה במחנה האויב. ארון ה' הוסיף תעצומות נפש למחנה ישראל, וחיידך את צדקת הדרך. בשל הצורך החשוב הזה, ולאור ההבנה שבמלחמה מנצחים הרבה בזכות הרוח ולא רק בעזרת הכוח, החליטו ראשי הצבא להכניס את ארון הברית היישר אל תוך סערת הקרב. למרות הסיכון הכרוך בכך - סיכון שאכן התממש - השפעת הארון על מורל הלוחמים הייתה עצומה.

בחלון אלפי שנים, גם אנו כיום מצויים במלחמה קשה מול אויבים צמאי דם. לוחמי צה"ל נדרשים לתעצומות נפש ולעוז רוח כדי להצליח במשימתם - עזרת ישראל מיד צר. כיום אין לנו ארון ברית, ובכל זאת יש מי שנוטלים את המשימות החיוניות של